

הדיקנא דא"א כולם קשים, ואם עתה אמרנו שהן לבנות כי שם בחינת הרחמים צריך להבין מדוע הן קשות, **מְשׁוּם דְּאֲנוּן תְּקִיפָא דְתְּקִיפִין לְאַחֲסִין אֲנוּן תְּלִיסַר מְכִילָן יַעֲתִיק דְּעִתִּיקִין** משום שאלו השערות דיקנא דא"א הן תקיפים שבתקיפים, כי שורש דיקנא דז"א הם תקיפין, ושל א"א הם יותר תקיפין ולכן דיקנא דא"א נקרא תקיפין שבתקיפין. ומכיון שהם צריכים להוריש את אלו י"ג מדות של רחמים מא"א הנקרא עתיק דעתיקין, וכיון שאין הדין נמתק אלא בשרשו לכן אם היו השערות דדיקנא דא"א רכות לא היו יכולות למתק את דיני הדיקנא דז"א ולכן הן קשות. **וְהֵי מְכִילָן, מְקַמֵי אֲוִדְנֵי שְׂרִין** ואלו י"ג תיקו"ד דא"א שהם י"ג מדות דרחמים מתחילים מלפני האזנים, כלומר כנגד נקבי האזנים מצד הפנים. **וְהֵי מְכִילָן סְתִימָן אֲנוּן דְּלֹא יִתְעַרְבוּן בְּאַחֲרֵינִין** ואלן המדות שהם האור דמו"ס שבתוך הדיקנא, הם סתומים תוך הדיקנא ולא יוצאים החוצה, ולא באה הארה מהם לדיקנא דז"א רק מאור השערות שהן בחינת אל, רחום, וחנון וכו', ומאור הפנימי דדיקנא דא"א באה הארה רק למח דז"א ולא לדיקנא כדי שלא יתערבו עם אורות אחרים של דיקנא דז"א. **וְאֵי תִימָא דְלִית אַחֲרֵינִין פּוֹתִיהוּ, לָא** ואם תאמר די"ג תיקוני דיקנא דא"א אין אחרים כמותם למטה שהרי אר"א אין להם שערות, וז"א יש לו רק ט' תיקו"ד, אל תאמר כך. **דְּתַנְיָא, תְּלִיסַר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי יַעֲתִיקָא קְדִישָׁא** שלמדנו, י"ג מדות של רחמים מעתיקא קדישא שהוא א"א. **מִי אֵל פְּמוֹךְ חָד** הרי תיקון ראשון. **נוֹשָׂא עֵזוֹן הַיְרֵי תִיקוֹן שְׁנִי. וְעוֹבֵר עַל פְּשַׁע תְּלַת** תקון שלישי. **לְשִׂאֲרִית נַחֲלָתוֹ אַרְבַּע** תקון רביעי. **לֹא תַחֲזִיק לְעַד אַפּוֹ חֲמִישׁ** תקון חמישי. **כִּי חֲפִיץ חֶסֶד הוּא שִׂית** תקון שישי. **יָשׁוּב**

יִרְחַמְנוּ שְׁבַעָה תקון שביעי. יִכְבוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ תְּמַנֶּיָּא תקון שמיני.
 וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצּוּלוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם תִּשְׁעָה תקון תשיעי. תִּתֵּן
 אֲמַת לְיַעֲקֹב עֶשְׂרֵה תקון עשירי. חֶסֶד לְאַבְרָהָם חֵד סר תקון
 אחד עשר, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבוֹתֵינוּ תִּרְיֶסר תקון שנים עשר. מִיָּמִי
 קָדָם תִּלְיֶסר תקון שלשה עשר. עד כאן מנה לנו את המשכת האורות הפנימים,
 ועתה מתחיל למנות את הכלים שהם כנגדם, לְקַבֵּיל דָּא אֵל רַחוּם וְחַנוּן
 וְגו' וְאֲנוּן לְתַתָּא וכנגד זה הם למטה כלומר אלו הי"ג מדות אל, רחום, וחנון וכו'
 משפיעים למטה לט' תיקו"ד דו"א. וְאִי תִימָא מוֹשֶׁה אֵיךְ לָא אָמַר
 אֵלֵין עֲלֵאֵין ואם תאמר משה רבנו איך לא אמר את י"ג מדות העליונות והמשובחות
 שהם המשחתא, והרי משה רבנו רבן של כל הנביאים וכולם לגבי משה כנר לפני האבוקה,
 ואיך אפשר שמיכה הנביא שהוא אחד מן הנביאים יאמר את המשחתא ומשה רבנו יאמר
 את הכלים, אֵלָא מוֹשֶׁה לָא אֲעֻטְרִיךְ אֵלָא לְאַתָּר דְּדִינָא
 אֲשֶׁתַּפַּח אלא, משה רבנו לא אמרם בדרך שבח כמו שאמר אותם מיכה, אלא אמרם
 בדרך תפילה והוריד את הי"ג מדות הללו למקום שיש דינים לכוף אותם ולמתקם,
 וּבְאַתָּר דְּדִינָא אֲשֶׁתַּפַּח לָא בְּעֵי הָכִי לְמִימַר ובמקום שיש
 דינים לא אומרים י"ג מדות של מיכה שהם השבח בעודם במקומם, אלא צריך לומר י"ג
 מדות אל רחום וחנון ולהמשיך אורם כדי למתק הדינים ויתבטלו הגזרות. וּמֹשֶׁה לָא
 אָמַר אֵלָא בְּעֵדְנָא דִּישְׂרָאֵל חֵאבוּ וְדִינָא הוּא תִלְיָא ומשה
 רבנו לא אמר את הי"ג מדות אלא בזמן שישראל חטאו והיה צריך למתק את הדינים.
 וּבְגִינֵי כֶּךָ, לָא אָמַר מוֹשֶׁה אֵלָא בְּאַתָּר דְּדִינָא אֲשֶׁתַּפַּח

הלימוד היומי

ולכן משה לא אמר אותן לשבח, אלא אמר אותן דרך תפילה במקום שהיה דין והיה צריך למתק את הדינים. **אַבְל בְּהֵאֵי אֶתֶר סְדוֹרָא דְשִׁבְחָא דְעֵתִיק יוֹמִין מְסִדֵּר נְבִיאָה** אבל במקום שצריך לסדר את שבח הדיקנא דא"א את זה מסדר הנביא. **וְאֲנֹן תְּלִיסֵר תְּקוּנִין דְּדִיקְנָא עֲלָאָה קְדִישָׁא טְמִירָא דְטְמִירִין, תְּקִיפִין לְתַבְרָא וְלֹאֲכַפִּיא כָּל גְּזֵרֵי דִינִין** ואלו הי"ג תיקונים דדיקנא העליונה הקדושה דא"א הנרמזים בפסוקי מי אל כמוך וכו', שהם הנסתר שבנסתרים, כלומר של א"א הם יותר נסתרים מאו"א שהם נסתרים יותר מהזו"א, והם חזקים לשבר ולכפות את כל הגזרות הנוראות שישנן בעולם, ופעמים שוברים אותן ומבטלים אותן לגמרי, ופעמים רק כופין אותן והן נכנעות עד שיעשו תשובה. **מָאן חָמִי דִיקְנָא עֲלָאָה קְדִישָׁא טְמִירָא דְטְמִירִין דְלֹא אֲכַסְיָה מְנִיָּה** כי מי מבעלי הדינים רואה מאותם אורות הדיקנא דא"א, שמאירה בכל העולמות, והיא עליונה וקדושה, המכוסה שבמכוסים, שלא יתבייש ממנה ויעורר דינים, אלא מכיון שמקבל הארה זו דא"א שהיא תכלית הרחמים לכן אינו פועל הדין. **וּבְגִין כֵּךְ, כָּל שְׁעָרֵי קְדִישִׁין וְתְקִיפִין בְּתְקוּנֵי** (דף קלב ע"א) ולכן כל השערות דדיקנא דא"א הן קשות וחזקות בתקונים שלהן, להמשיך את תכלית הרחמים, ועי"ז כופים את הדינים שבדיקנא דזו"א. **וְאֵי תֵימָא, אֵי הָכִי, הָא שְׁעָרֵי דְלְתַתָּא אֲנֹן אֲוֹפְמִי. אֲמַאי לָא הוּוּ דָא כְּדָא** ואם תאמר שכך הוא ששערות דדיקנא דא"א הן קשות ותקיפות, היות וגם בא"א יש שורש הדינים כאמור לעיל שאין הדין נמתק אלא בשרשו, והנה אנחנו רואים שזו"א שיש בו צד דין ושערותיו שחורות, א"כ מדוע לא יהיה זה כמו זה שהרי גם השערות דא"א צריכות להיות שחורות. **דְתַנְיָא, כְּתִיב**

הלימוד היומי

כמו שלמדנו, שכתוב בפסוק בשה"ש, **קְנֻצוֹתַי תִּלְתְּלִים שְׁחֹרוֹת פְּעוֹרָב. וּכְתִיב, דְּנִיאל ז ט וְשֹׁעַר רֵאשִׁיָּה פַּעֲמַר נִקָּא שְׁעַר ראשו כצמר לבן ונקי, וא"כ קשה האם הדיקנא היא חירא או שחורה. לָא קְשִׁיָּא.**

הָא בְּדִקְנָא עֲלָאָה הָא בְּדִקְנָא תַתָּאָה ועל זה אמרו התנאים שלא קשה, כי זה שאמר ושער ראשיה כעמר נקי זה בזקן העליון דא"א וזה שאמרנו שחורות כעורב

הוא על הזקן התחתון דז"א וא"כ קשה כדלעיל מדוע דיקנא דא"א אינו שחור כז"א, **וְעַל**

דָּא, פִּד אֲתִיְהִיבַת אֹרִיְתָא לְיִשְׂרָאֵל, אֲתִיְהִיבַת בְּאִשׁ שְׁחֹרָה עַל גְּבִי אִשׁ לְבָנָה ודרך אגב מלמד לי על פי זה שדיקנא דא"א

לבנה ושל ז"א שחורה לכן כאשר נתנה התורה לעם ישראל נתנה אש שחורה שהוא הכתב

הדיו על גבי אש לבנה שהם לוחות הברית, כלומר האש לבנה הן שערות דא"א והם רמו

לספר התורה, ואש שחורה רמו לדיקנא דז"א שהיא שחורה ורמו לפשט התורה, וכן ידוע

שז"א מלביש על א"א. **וְעִקְרָא דְּמִלָּה, מְשׁוּם דְּהַנִּי שְׁעָרֵי מְמוּחָא**

אֲשֶׁתְּפָחוּ, לְאֵתְּמִשְׁכָּא לְמוּחָא דְּלִתְתָּא ועיקר הדבר מדוע שערות

דיקנא דא"א הן לבנות אפילו שיש בהם שורש הדינים בכל זאת אינן שחורות, הטעם הוא

מפני ששערי דיקנא דא"א הנמשכות ממוחא סתימאה דא"א הם מותרי המוחא, ועוד שממוחא

סתימאה דא"א נמשך מוחא לאו"א ע"י תרין מזלין לכן שערות דיקנא דא"א הן תכלית

הרחמים והן לבנות כי הן ממו"ס וגם נותנים מוחין לזולתן לאו"א ולזו"ן ולכן הדינים שלהן

מבושמים וטובים ולכן הדיקנא לבנה משא"כ הדיקנא דז"א. **וְאֲנֹן לְעֵילָא מִן**

דְּקִנָּא ואילו שערות הראש שאמרנו שהן ארוכות הן למעלה מן הזקן כי הן יוצאות

מהגולגלתא וכיון שהן רחוקות ממוחא דז"א לכן צריכות להיות ארוכות. **דְּקִנָּא**